

کتابخانه‌های عمومی شهر قم

در شهر قم حدود ۳۰ کتابخانه بزرگ و کوچک وجود دارد . در اینجا بطور کوتاه (فهرست وار) وبه ترتیب الفباء ، نام و مشخصات آنها را شرح می‌دهم :

۱ - آستانه مقدسه - این کتابخانه دارای ۱۲/۰۰۰ جلد کتاب و مقدار متناسبی مجله و روزنامه بایگانی شده ، می‌باشد .

۸۰۰ جلد از این کتاب‌ها خطی و باقیمانده آن ، چاپی است . تعداد مطالعه کنندگان در هر روز و یک نوبت (فقط پیش از ظهر) حدود صد نفر است .

۲ - امام صادق (ع) - کتابخانه امام صادق ، از نوپنیا ترین مطالعه خانه‌های شهر است . در آنجا بطور متوسط ۱۵۰ نفر در هر شبانه روز از ۵/۰۰۰ جلد کتاب موجود در کتابخانه ، بهره‌های علمی می‌برند .

۳ - امانی - کتابخانه امانی ، وابسته بکتابخانه دارالتبلیغ اسلامیست که از لحاظ علمی می‌توان آنرا مستقل دانست .

تا روز ۵۲/۳/۲۵ ، این کتابخانه دارای ۷/۰۰۰ جلد کتاب و ۲۹۸۸ نفر عضو بوده است . روزانه حدود ۳۰۰ تن ازدانش آموزان دینی و فرهنگیان به کتابخانه امانی مراجعه نموده و کتاب در یافت می‌کنند .

۴ - انجمنهای اسلامی - از کتابخانه‌هایی که بیشتر مورد استفاده دانش آموزان قرار می‌گیرد ، کتابخانه انجمنهای اسلامیست . این کتابخانه کتابهای را به خواستاران کتاب ، برای مدتی ، امانت می‌دهد . بطور متوسط روزانه از کتابخانه انجمنهای اسلامی قم ۲۰ کتاب به عاریه برده می‌شود .

۵ - پارک شهر - در قسمتی از پارک شهر قم ، کتابخانه کوچک و زیبایی ساخته شده که معمولاً مورد استفاده گردش کنندگان قرار می‌گیرد . این کتابخانه دارای ۲/۰۰۰ جلد کتاب و ۲۰ نفر مطالعه کننده در روز است .

۶ - پرتو اسلام - کتابخانه پرتو اسلام ، یک کتابخانه سپاراست . طبق طراز نامه‌یی که مدیر کتابخانه بدست داده ، این کتابخانه تا کنون ۶/۰۰۰ جلد کتاب گوناگون برای افراد مختلف فرستاده است .

در اینجا همراه با هر کتاب یک پاکت و تمپر هم برای مطالعه کننده فرستاده می‌شود تا وی پس از مطالعه ، به آسانی بتواند کتابرا برگرداند . ضمناً اگر کسی محتوای کتابی را که خوانده ، در یک مقاله خلاصه کند ، جایزه هم می‌گیرد !

- شاید برای شما هم جالب باشد اگر بدانید این کتابخانه تاکنون ،
 ۴۰/۰۰۰ جزوه بطور رایگان پخش کرده است .
- ۷ - پیام اسلام - کتابخانه ، پیام اسلام نیزیک ، کتابخانه سیارمیباشد
 که هزینه آنرا افراد نیکوکار تأمین می کنند . این کتابخانه تاکنون حدود
 هزارجلد کتاب . بمرکز مختلف فرستاده است . موجودی کتابخانه هم اکنون
 ۱۰۰۰ جلد می باشد که مجموعاً ۲۰۰۰ جلد می شود . تعداد مطالعه کنندگان
 را ۲۰۰ نفر درروز تخمین می زنند .
- ۸ - حایری تهرانی - یکی دیگر از کتابخانه های سیار قم ، کتابخانه
 حایری تهرانیست . کتابهای این کتابخانه بطورامانت و برای مدتی درحدود
 پانزده روزدردسترس افرادقرار می گیرد . تعداد کتابها ۳۰۰۰ و مراجعه کننده ،
 گاه به ۶۰ نفر می رسد .
- ۹ - حجتیه - درقسمتی وسیع و دلگشا از مدرسه حجتیه ، ساختمان
 کتابخانه آن واقع شده است از مشخصات این کتابخانه ، تقسیم موضوعی آنست .
 یعنی دریک قسمت کتب فلسفی ، جای دیگر فقهی و غیره و غیره . . . .
 کتابخانه حجتیه با ۱۰/۰۰۰ جلد کتاب و ۴۰۰ نفر مطالعه کننده در
 روز ، از کتابخانه های خوب شهر بشمار می رود .
- ۱۰ - حکیم نظامی - کتابخانه حکیم نظامی در دبیرستانی بهمین نام واقع
 شده است . این کتابخانه با ۴۰۰۰ جلد کتاب و ۳۵۰ مراجعه کننده درروز ، از
 کتابخانه های خوب آموزشگاههای قم است .
- ۱۱ - دارالتبلیغ اسلامی - اگرروزی از خیابان بیمارستان فاطمی گذر
 کنید ، ساختمان بسیارزیبای چهارطبقه یی را خواهیددید که دائماً دانشجویان
 دینی و فرهنگی - درآن رفت و آمد می کنند آنجا کتابخانه دارالتبلیغ اسلامی
 است .
- کتابخانه دارالتبلیغ اسلامی بیش از ۲۰/۰۰۰ جلد کتاب دارد . روزانه
 ۱/۲۰۰ نفر درسه نوبت - صبح ، عصر ، شب - به این کتابخانه مراجعه و از
 کتب مختلف ، استفاده می کنند . ازآمارهای جالبی که این کتابخانه در دست
 دارد یکی اینست که : « هر فردقمی در سال دوبار به این کتابخانه مراجعه
 می کند »
- ۱۲ - دانشسراهای مقدماتی - در دو دانشسرای مقدماتی قم ، رویهم -
 رفته ۳۰۰۰ کتاب وجود دارد که هر شبانه روز ۲۰۰ دانش پژوه ، آنها را مطالعه
 می کنند .
- ۱۳ - در راه حق - گرچه این کتابخانه تقریباً خصوصیت و معمولاً مورد
 استفاده محققان مؤسسه در راه حق قرار می گیرد ، اما این دلیل آن نیست
 که دیگران ، از کتابهای آن بهره برداری نکنند .
- کتابخانه در راه حق ، حدود ۶/۰۰۰ مجلد کتاب دارد که در بین آنها

چند جلد کتاب خطی و یک تورات منحصر بفرد دیده می‌شود. غالباً در هر روز ۴۰ تن از نویسندگان و دانشمندان، از این کتابها استفاده می‌کنند. درین کتابخانه، اغلب مجلات ادبی و علمی ایران و برخی کشورهای جهانرا می‌توان یافت.

۱۴ رضویه - کتابخانه مدرسه رضویه نیز در بین کتابخانه‌های شهر، از اهمیت بسزایی برخوردار است. این کتابخانه ۲۰۰۰ جلد کتاب و روزانه ۷۰ مطالعه‌گر، دارد.

۱۵ - سیارقم - کتابخانه سیارقم همانطور که از نامش پیداست، یک کتابخانه گردشی بوده و دارای ۳۰۰۰ مجلد کتاب و ۵۵ تن مراجعه‌کننده در روز است. علاوه بر مطالعه‌کنندگان آزاد، حدود ۳۵۴ نفر دیگر هم عضو کتابخانه هستند.

۱۶ - فاطمیه - گرچه این کتابخانه بعللی بسته است ولی آنروزها که فعالیت داشت. در سه نوبت صبح، عصر، شب، حدود ۲۰۰ نفر در آن به مطالعه می‌پرداختند. کتابخانه فاطمیه هم اکنون دارای ۷۰۰۰ جلد کتاب است.

۱۷ - فیضیه - کتابخانه مدرسه فیضیه از لحاظ تعداد مطالعه‌کنندگان، سرآمده کتابخانه‌های قم است.

این کتابخانه ۲۰۰۰۰ جلد کتاب دارد که در دسترس ۱/۵۰۰ نفر مطالعه‌کنندگان قرار میدهد. کتابخانه دارای دو تالار بزرگ مطالعه، یکی فرش و دیگری صندلی است. با وجود این، گاهی مطالعه‌کننده بحدی زیاد است که افراد، ناچار می‌شوند در بین میزها و صندلیها هم بنشینند!

۱۸ - قرآن و عترت - کتابخانه «قرآن و عترت»، اگر فقط جزو کتابخانه‌های عمومی بحساب بیآوریم شاید خیلی درست نباشد. زیرا این کتابخانه به کشورهای خارجی (و بویژه اسلامی) نیز کتاب می‌فرستد. تاکنون ۳۵۰۰ جلد کتاب برای خواستاران آن فرستاده و فعلاً ۵۰۰۰ جلد کتاب موجود دارد.

گرچه این کتابخانه کمتر جنبه مطالعه داخلی دارد، با وجود این مطالعه در آن برای عموم آزاد است و گاه میشود که در یکروز ۴۵ نفر به این کتابخانه مراجعه میکنند.

۱۹ - کودک - کتابخانه کودک، بیشتر مورد استفاده نوباوگان و نوجوانان قرار می‌گیرد. معمولاً هر روز ۳۰۰ نفر باین کتابخانه ۲۵۰۰ کتابی رجوع میکنند.

۲۰ - آیتا... گلپایگانی - کتابخانه آیتا... گلپایگانی دارای ۶/۵۰۰ مجلد کتاب، بزبانهای فارسی، عربی، انگلیسی، فرانسه، ترکی، آلمانی (و شاید) اردو میباشد ۱/۴۰۰ جلد کتاب خطی نفیس در آن وجود دارد و معدد مطالعه‌کنندگان ۱۵۰ نفر در روز است.

۲۱ - مسجد اعظم - کتابخانه مسجد اعظم : یکی از چندین کتابخانه منظم شهر قم است . این کتابخانه با ۵۳/۰۰۰ مجلد کتاب، دومین کتابخانه بزرگ شهر می‌باشد .

مخزن بسیار زیبا و دیدنی کتابخانه همراه با دوتالارفرشی و سندیلی آن، نظرها را بیننده‌ی را بخود جلب می‌کند . حدود ۳/۰۰۰ کتاب خطی در آن وجود دارد . در شبانه روز بطور متوسط ۷۰۰ تن دانش‌پژوه - دینی و فرهنگی در آن بمطالعه می‌پردازند .

۲۲ - مکتب اسلام - یکی دیگر از کتابخانه‌های قم ، کتابخانه مؤسسه مکتب اسلام است ، تعداد ۸/۵۰۰ جلد کتاب بزبانهای فارسی عربی ، انگلیسی ، روسی و آلمانی : برای استفاده محققان ایرانی و خارجی در این کتابخانه نگاهداری میشود .

۲۳ - مؤمنیه - کتابخانه مدرسه مؤمنیه نیز از دیگر کتابخانه‌های عمومی قابل ذکر است این کتابخانه بیش از ۳۰۰۰ جلد کتاب دارد که روزانه بین ۵۵ - ۶۰ نفر آنها را مطالعه میکنند .

۲۴ - مدرسه عالی - کتابخانه مدرسه عالی امور قضایی و اداری قم ؛ گرچه مدت زیادی نیست که تأسیس شده باوجود این، از حیث کتاب و مطالعه کننده پیشرفت چشمگیری داشته است .

هم اکنون کتابخانه مدرسه عالی ۴۰۰۰ مجلد کتاب دارد که در سه نوبت صبح ، عصر ، شب - بیش از ۲۰۰ نفر به آن مراجعه میکنند .

۲۵ - متفرقه‌ها - کتابخانه‌های زیاد دیگری هم وجود دارند که بردن نام همه آنها ، موجب بدرازا بخشیدن مقاله می‌شود .

کمتر آموزشگاه دینی ، فرهنگی یا هیئت و انجمنی را میتوان یافت که مقداری کتاب - که گاهی ا هزار تجاوز میکند - نداشته باشد .

همچنین در بیمارستانهای عمومی و برخی هتلها ، کتابخانه‌های خوبی وجود دارد . برای نمونه باید عرض کنم که خود من یکی از مهمانخانه‌های نوین قم مراجعه نموده و از کتابخانه کوچک و زیبای آن دیدن کردم .

این کتابخانه هتل، دارای بیش از ۱۰۰۰ جلد کتاب بزبانهای فارسی عربی ، انگلیسی و فرانسه است ؟ جالب اینجاست که صاحب هتل یک مرد متدین میباشد و بهمین جهت مقدار زیادی کتب دینی و از جمله چندین نوع تفسیر قرآن را در کتابخانه آتش گرد آورده است .

همچنین غالب مساجد و تکیه‌ها دارای کتابخانه هستند . بطور تخمین میتوان گفت مجموع کتابهای این کتابخانه‌های عمومی کوچک ، به ۵۰/۰۰۰